

Täysistunto

Keskiviikko 26.3.2025 klo 14.00—18.51

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tulotietojärjestelmästä annetun lain ja positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 22 ja 25 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 216/2024 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 3/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 3/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu alkaa. Edustaja Strandman.

Keskustelu

17.08 **Jaana Strandman ps:** Arvoisa rouva puhemies! Esityksellä päivitetään tulotietojärjestelmän ja luottotietorekisterin sääntöjä vastaamaan EU:n tietosuojavaatimuksia. Tulorekisteriyksikkö saa entistä selkeämmän vastuun rekisterin ylläpidosta ja tietojen oikeellisuudesta EU:n tietosuoja-asetuksen mukaisesti. Aiemmin palkanmaksaja vastasi tietojen korjaamisesta, mutta jatkossa nämä korjauspyynnöt kohdistetaan suoraan Tulorekisteriyksikköön. Verohallinto jatkaa järjestelmän teknistä ylläpitoa yhteisrekisterin pitäjänä.

Tulorekisteriyksikkö voi määrätä uhkasakon, jos joku ei toimita pakollisia tietoja. Sakko voi kohdistua myös työntekijään, jos hän toimii ilmoitusvelvollisen puolesta tai hän ei toimita tietoja lain vaatimalla tavalla.

Lisäksi vaikka henkilö kiistäisi häntä koskevat tiedot, niitä voidaan silti luovuttaa viranomaisille tai luotonantajille, jotta heidän työnsä ei estyisi. Vaikka rekisteröity, esimerkiksi työntekijä, kiistäisi tietojen paikkansapitävyyden, tiedot voidaan silti luovuttaa, jotta viranomaiset ja luotonantajat voivat toimia lakisääteisten tehtäviensä mukaisesti. Jos henkilö on vaatinut tietojensa käsittelyn rajoittamista, siitä kerrotaan luottotietoraportilla luotonantajille.

Tämä laki tulisi voimaan sitten vuoden 2027 alusta.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Seppänen.

17.09 **Sara Seppänen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Positiiviseen luottorekisteriin on tullut toistasataa yhteydenottoa asiakkailta koskien mahdollisia virheitä. Tässä muutamia esimerkkejä: ”Positiivinen luottorekisteri sisältää vääriä tietoja — Samin lainahakemus hylättiin, tulot oli rekisteröity neljä kertaa todellisuutta pienemmiksi.” ”Pohjanmaalla asuva Laura ja hänen puolisonsa päättivät keväällä uusia omakotitalonsa vuotavan katon. Laura haki reilun 10 000 euron korotusta joustoluottoonsa samana päivänä, kun positiivinen luottorekisteri otettiin käyttöön. Sain saman tien automaattisen ilmoituksen, että korotus on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 30/2025 vp

evätty positiivisen luottorekisterin merkintöjen perusteella.” Tämä oli Seura-lehden artikkelista.

Suomen Yrittäjien mukaan epäkohta koskee yli neljännesmiljoonaa yksityistä elinkeinonharjoittajaa. Positiivinen luottorekisteri on aiheuttanut hämmäntäviä tilanteita varsinkin kommandiittiyhtiöille ja toiminimiyrittäjille, eli siis sellaisiin yritysmuotoihin, joissa ei varsinaisesti puhuta palkasta vaan yksityisnostoista. Tämä on erittäin valitettava tilanne, ja Suomen Yrittäjät on varoittanut tästä jo lainvalmisteluvaiheessa. Positiivisen luottorekisterin perustuessa tulorekisteriin sen tietopohja on ollut vaillinaisen.

No tässä lakiesityksessä nyt päivitetään tulotietojärjestelmän ja luottotietorekisterin sääntöjä vastaamaan EU:n tietosuojavaatimuksia, ja jatkossa tämän tiedon korjaamisesta vastaisi Tulorekisteriyksikkö eikä enää palkanmaksaja, ja tämä toivottavasti vie tilannetta nyt sitten parempaan suuntaan juurikin näitten toiminimiyrittäjien ja kommandiittiyrittäjien osalta.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Suhonen.

17.11 Timo Suhonen sd: Arvoisa rouva puhemies! Tässä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tulotietojärjestelmästä annettua lakia ja positiivisesta luottorekisteristä annettua lakia. Laeista kumottaisiin säännökset, jotka koskevat suorituksen maksajien vastuuta tulorekisteriin talletettujen tietojen oikeellisuudesta, tietojen oikaisemista ilman aiheutonta viivytystä sekä tulonsaajan korjausvaatimuksen tekemistä suorituksen maksajalle. Jatkossa näitä koskevat rekisterinpitäjän vastuut määräytyisivät suoraan tietosuojasetuksen perusteella.

Tulonsaajan kiistämän tiedon korjausvaatimus tehtäisiin suorituksen maksajan sijaan Tulorekisteriyksikölle. Korjausvaatimuksia virheellisistä tiedoista on Tulorekisteriyksikölle tullut, ja on tärkeää, että Tulorekisteriyksikön rekisterinpitovastuiden laajentumisen vuoksi Tulorekisteriyksikölle ehdotetaan mahdollisuutta uhkasakon asettamiseen. Tulorekisteriyksikkö voisi velvoittaa ilmoitusvelvollisen täyttämään laiminlyödyn velvollisuutensa sakon uhalla, jos laiminlyönti ei ole vähäinen.

Arvoisa rouva puhemies! Lopuksi on vielä tärkeää huomioda se, mitä mietinnön lopussa todetaan: ”Esityksen mukaan uudistuksen käyttöönotto edellyttää vuodesta 2026 alkaen lisärahoituksen myöntämistä Tulorekisteriyksikölle. Vuoteen 2025 kohdistuvien investointikulujen osuus on tarkoitus rahoittaa Verohallinnon Tulorekisteriyksikön perustoituminnan rahoituksesta. Myös Verohallinnolle tiedon käyttäjänä aiheutuu kustannuksia. Hallituksen esityksessä on arvioitu ehdotettujen muutosten vaikutuksia myös muille tiedon käyttäjille. Asiantuntijakuulemisessa Työllisyysrahasto on tuonut esille, että esityksessä esitetyn arvion sijaan sille aiheutuisi järjestelmämuutoksista kertaluonteisia kustannuksia alustavan arvion mukaan yhteensä noin 150 000 euroa.” — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 216/2024 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.